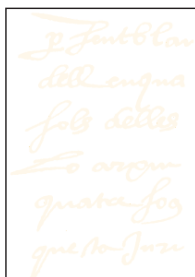

ARXIUS

B U T L L E T Í D E L

N Ú M E R O 2 2

S E R V E I D ' A R X I U S

E S T I U 1 9 9 9

El conveni que el passat dia 28 de maig se signà a Poblet, entre el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Fundació Casa Ducal de Medinaceli i el monestir de Poblet, culmina en una primera etapa un llarg procés pel qual les institucions signants han fet seva la ferma voluntat de posar a l'abast dels estudiosos i investigadors de Catalunya, el ric i important patrimoni documental que, referit a Catalunya, disposa la citada Fundació Casa Ducal de Medinaceli.

La Direcció General del Patrimoni Cultural, a través del Servei d'Arxius, des de la seva creació l'any 1980, té com a missió bàsica garantir l'accessibilitat a la consulta del patrimoni documental i arxivístic de Catalunya, obligació que, després, per la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural català, va ser àmpliament refermada. Per la seva part, també la Fundació privada Casa Ducal de Medinaceli, constituïda el 1982, per gestionar i difondre els béns culturals patrimonials de la Casa Ducal de Medinaceli, té entre les seves finalitats i objectius estatutaris, la conservació i restauració, quan això és possible, dels monuments, obres d'art i arxius de la Casa Ducal; la difusió dels seus valors artístics, històrics i culturals; i l'estudi de les seves peces d'art, i de manera molt especial del patrimoni documental que conté l'arxiu. Promoure, en definitiva, el coneixement dels llinatges i casals que dinàsticament van entroncar amb l'actual Casa de Medinaceli.

L'interès que, per a Catalunya, comporta la documentació catalana que conté l'Arxiu de la Casa Ducal, és evident quan s'observa que es tracta d'un conjunt molt complet d'arxius nobiliaris de les famílies més antigues i representatives de la Catalunya medieval, i alhora, dels primitius comtats catalans sobirans. D'altra banda, és remarcable però la

QÜESTIONS DE TREBALL

L'ARXIU DELS MEDINACELI A CATALUNYA

Prova de tot això és que fins avui aquests fons, per bé que coneguts, han estat molt escassament emprats per la història catalana.

Fruit d'aquesta voluntat manifestada anteriorment i de l'interès de la pròpia Generalitat en què aquesta documentació pogués ser més assequible a la investigació ja en el 1987, la Generalitat de Catalunya i la Fundació Casa Ducal de Medinaceli, van signar un conveni marc pel qual les parts es comprometien a: iniciar les gestions per ampliar a Catalunya les activitats de la Fundació Casa Ducal de Medinaceli; cercar la ubicació, en un indret de Catalunya vinculat històricament amb la Casa Ducal, per a seu de la Fundació a Catalunya i on també hi haurà l'arxiu amb la reproducció microfilmada, dels fons documentals catalans que posseeix l'esmentada institució; i, que la Generalitat de Catalunya formaria part de la Fundació Casa Ducal de Medinaceli i assumiria les despeses corresponents a la microfilmació dels documents.

Des deleshores, tant el Departament de Cultura com la Fundació han treballat per tal d'establir la figura jurídica més adequada que permetés donar compliment a les voluntats expressades per les parts. Recentment s'ha considerat que era idònia la d'un Consell Particular per a Catalunya dins de la mateixa Fundació. És per aquest motiu que en la seva darrera reunió, celebrada el passat mes de maig, el Patronat de la Fundació Casa Ducal de Medinaceli ha acordat de constituir, en el seu si i d'acord amb les previsions dels seus estatuts, el Consell Particular de Catalunya, amb l'objecte d'exercir en el Principat els objectius propis

S U M A R I

QÜESTIONS DE TREBALL

L'Arxiu dels Medinaceli a Catalunya

CRÒNICA

AGENDA

NOUS FONDS I DOCUMENTS INGRESSATS ALS ARXIS

NOUS INSTRUMENTS DE DESCRIPCIÓ DELS ARXIS

BIBLIOGRAFIA

ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA

La recuperació dels arxius de la presència catalana a l'estranger realitzada per l'Arxiu Nacional de Catalunya durant els anys 1981-1999

de la Fundació i, en especial, gestionar els fons microfilmats de la documentació referent a Catalunya de l'Arxiu de la Casa Ducal.

El fons en microfilm de l'Arxiu dels Medinaceli a Catalunya.

El Consell té la composició següent: Presidenta: la duquessa de Medinaceli, en la seva condició de fundadora i presidenta de la Fundació; Vice-presidents: el conseller de Cultura de la Generalitat i l'abat del Reial Monestir de Santa Maria de Poblet; Secretari: el duc de Sogorb i comte d'Empúries, en la seva condició de secretari general de la Fundació. Vocals: el director general i arxiver de la Fundació, i el cap del Servei d'Arxius del Departament de Cultura de la Generalitat.

Pel que fa a l'emplaçament de la seu del Consell Particular, després de desestimar per inviables altres llocs, a proposta de la Casa Ducal de Medinaceli, el Departament de Cultura va acceptar de plantejar la seu del Consell i arxiu en el conjunt monàstic de Poblet. Primer, per donar compliment al requisit sempre manifestat per la Casa Ducal que el lloc havia de tenir un lligam o vinculació històrica amb la família. A Poblet això, hi és manifest, doncs, junt al panteó

reial de Catalunya-Aragó, hi són enterrats diversos membres de llinatges vinculats als Medinaceli, com per exemple, és el cas de Joana d'Aragó, comtessa d'Empúries, filla del rei Pere, el Cerimoniós. En segon lloc, també perquè una part prou notable del monestir com és el Palau Nou de l'Abat, estava en procés de restauració a càrrec del Departament de Cultura amb la finalitat, precisament, de situar-hi, entre d'altres coses, uns equipaments d'arxiu.

La part més espectacular del projecte, i potser la més atractiva, és la que fa referència a l'actuació arxivística. El Departament de Cultura, a través del Servei d'Arxius, durant dos anys i mig va procedir a la microfilmació sistemàtica de tots els fons documentals catalans que fan part de l'Arxiu Ducal de Medinaceli, conjunt que el conformen 880 lligalls de documentació. Un 40% del total de la informació continguda en aquests ho està en suport pergamí, en especial aquells documents més importants o notables com són, per exemple, la concessió de privilegis. Aquest fet va fer més laboriosa la microfilmació ja que va caldre, abans, fer fotografies parcials dels pergamins. Tot aquest conjunt documental que constitueix l'arxiu nobiliari català més gran, estarà a disposició dels investigadors i estudiosos a partir de finals del pròxim mes de setembre, mitjançant el milió llarg de fotogrames que contenen els 1.200 rotlles o bobines de microfilms que s'han realitzat.

Palau nou de l'abat. Poblet. Seu de l'Arxiu dels Medinaceli a Catalunya.

Per valorar la importància que tenen els fons catalans de l'Arxiu de la Casa Ducal de Medinaceli resulta imprescindible remarcar la vinculació històrica de la Casa Ducal amb Catalunya; casa que ostenta els títols nobiliaris catalans més antics i de més prestigi que no van revertir a la Corona. D'aquests títols, tres, corresponen als primitius comtats sobirans d'època carolíngia: Empúries, Osona i Pallars (aquest darrer, després passà a ser marquesat). Quatre títols corresponen a antics vescomtats feudals: Cardona, Cabrera, Bas i Vilamur. La resta de títols, més tardans, o foren concedits a membres de la casa reial Catalano-aragonesa (com el comtat de Prades o el marquesat de Camarasa), o bé a

una de les famílies més notables del Principat en iniciar la reconquesta (ens referim als Montcada i al comtat, després marquesat, d'Aitona).

La riquesa del fons documental català de l'Arxiu dels Medinaceli és pario-na a la importància que té el conjunt, que és considerat un dels millors arxius patrimonials d'Europa. Cal remarcar que la documentació de Catalunya és de la més antiga i completa, doncs abraça cronològicament des del segle IX fins al XIX, i constitueix, deixant a banda l'Arxiu Reial de Barcelona (que fa part substantiva de l'Arxiu Corona d'Aragó), la concentració més gran de documents medievals i moderns referits als grans casals i famílies catalanes.

La documentació catalana que conté l'Arxiu Ducal, i que ara ja es disposa en microfilm, prové de tres grans grups d'arxius diferents:

1. – Arxiu de la Casa Sogorb-Cardona. Aquest arxiu es fa confegir a Arbeca, i posteriorment va ser organitzat a Falset; se'l considera el fons documental més ric, tant per la diversitat com per l'antiguitat dels documents, de tots els que integren l'Arxiu Ducal de Medinaceli. Aplega els fons dels comtes sobirans d'Empúries i de Peralada: un conjunt de 120 lligalls, que cronològicament van des del segle IX fins a l'entroncament amb els Cardona en el segle XVI. De les tres famílies o dinasties que ostentaren el comtat d'Empúries, la tercera ostentà també el ducat de Sogorb, que configura la secció d'aquest estat amb 126 lligalls, compartint documentació valenciana i catalana.

El comtat de Pallars, va ser un altre dels comtats sobirans erigits en època carolíngia. Va ser elevat a marquesat a darreries del segle XV, i assignat, per decisió reial, als Cardona. Aquesta secció es compon de 28 lligalls.

La baronia d'Entença va revertir a la corona en la persona del rei Jaume II, que la va transmetre junt amb el comtat de Prades a la mateixa família reial en la persona d'un dels infants. Ambdós estats van passar als Cardona en el segle XV a través d'entroncaments matrimonials. Els seus fons documentals integren les seccions de Prades que conté 30 lligalls, i la d'Entença amb 22 lligalls.

A finals del segle XIV, els Cardona van obtenir a través dels Anglesola, junt amb la baronia de Juneda, l'antic vescomtat de Vilamur, la secció del qual la integren només 3 lligalls de documentació.

També en el segle XIV, altres baronies van passar a la jurisdicció dels Folch de Cardona. Situació que queda reflectida en l'organització de l'arxiu amb les corresponents seccions documentals. La secció de la baronia de la

ARXIU. Butlletí del Servei d'Arxius

<i>Edita</i>	Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya
<i>Redacció</i>	Servei d'Arxius, carrer Portaferrissa, 1, 08002 Barcelona
<i>Coordinació</i>	R. Planes i Albets, A. Magrinyà i Rull
<i>Tipografia</i>	Fotocomposició Merit, SCCL
<i>Impressió</i>	A. G. Roderigas. Sùria
<i>Tiratge</i>	2.500 exemplars
<i>Dipòsit legal</i>	B-17.466-93
<i>ISSN</i>	1133-3774

Conca d'Òdena, de la que ens han pervingut 22 lligalls de documentació; o la secció de la baronia d'Arbeca que conté 19 lligalls.

Finalment, hi ha també una secció intitulada Catalunya General, que ve a ser una miscel·lània de documentació diversa referida al Principat. Consta de 51 lligalls.

2. – Arxiu de la Casa d'Aitona. Arxiu que es va formar a Seròs, conté la documentació de dos grans estats: la del marquesat d'Aitona, i la del comtat d'Osona i vescomtats de Cabrera i Bas.

La secció de l'arxiu intitulada "Montcada" és la que correspon al marquesat d'Aitona, i la integren 260 lligalls de documentació. A la segona meitat del segle XVI, la casa d'Aitona va comprar els estats dels comtes d'Osona, que eren també vescomtes de Cabrera i Bas. La secció Cabrera i Bas consta de 50 lligalls.

3. – Arxiu de Camarasa. Correspon a la documentació de l'antic marquesat de Camarasa. Marquesat, que en el segle XIV va estar en mans de diversos infants aragonesos, després estigué en mans de la casa dels Luna, per passar, en el segle XVI, a la família dels Cobos, d'Úbeda, que va ampliar molt els seus estats patrimonials per Galícia i Castella. La secció Camarasa consta de 71 lligalls, però no tota la documentació és estrictament referida al territori del qual porta el nom.

Les tipologies documentals que tenen tots aquests fons d'arxiu són les típiques que es troben a molts d'altres arxius patrimonials: títols de propietat, testaments, llibres de comptabilitat, censos dels pagaments dels parcers, censos patrimonials nobiliaris, privilegis atorgats o rebuts, correspondència, etc. Documents, tots ells, que fan part del patrimoni cultural i que són d'indubtable valor per a l'estudi i coneixement del nostre passat col·lectiu.

FRANCESC OLIVÉ I OLLÉ

CRÒNICA

Resolució de 13 de maig de 1999, per la qual s'incoa un expedient de declaració de Bé Cultural d'Interès Nacional a favor del *Cartoral de Carlemany del Bisbe de Girona* (*Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 2905, de 8 de juny de 1999).

Ordre del Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya de 25 de maig de 1999, per la qual s'aproven i es modifiquen les taules d'avaluació documental (*Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 2905, de 8 de juny de 1999).

AGENDA

Barcelonès: *Jornada Arxius i Fonts Orals: definició, tractaments i projectes*, el 10 de desembre de 1999 a la sala d'actes de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Termini de presentació de comunicacions: 1 d'octubre de 1999. Per a més informació: AHCB, departament de Fonts Orals, carrer Santa Llúcia, 1, 08002 Barcelona. Organitzada per l'Arxiu Històric de la Ciutat amb el suport de l'Associació d'Arxivers de Catalunya i de la revista HAFO, dins dels actes commemoratius del 75è aniversari de l'AHCB; *XVII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó. El món urbà a la Corona d'Aragó. De 1137 als Decrets de Nova Planta*, del 7 al 12 de setembre del 2000 a Barcelona i Lleida. Termini de presentació de comunicacions: 30 de setembre de 1999. Per a més informació: Universitat de Barcelona. Oficina d'Al·lotjament i Gestió Tècnica de Congressos, Gran Via de les Corts Catalanes, 585, 08007 Barcelona, tel 93 403 54 22 i fax 93 403 54 28; exposició: *La Barcelona Gòtica. 750 anys de govern municipal*, del 19 de maig al 30 de novembre de 1999, al Saló del Tinell de Barcelona. Organitzada per l'Institut de Cultura: Museu d'Història de la Ciutat.

Conca de Barberà: convocatòria del V *Premi Biennal Aires de la Conca* de recerca comarcal. Organitzat pel Consell Comarcal de la Conca de Barberà en col·laboració amb l'Arxiu Històric Comarcal de Montblanc. Termini de presentació de treballs: 30 de setembre de 1999.

Garrotxa: *Beques ciutat d'Olot. Beca de Ciències Socials i Humanes 1999*, de recerca comarcal. *Beca especial Ramon Barnadas*, per fomentar l'estudi d'aquest pintor. Convocades conjuntament per l'Arxiu Històric Comarcal d'Olot, el Museu Comarcal i el Consell Comarcal de la Garrotxa. Termini de presentació

de la documentació: 30 de setembre de 1999. Per a més informació podeu adreçar-vos a: AHC d'Olot, tel. 972 27 91 31; exposició de fotografies de Josep M. Melció *Homenots de la Garrotxa*, del 16 de juliol al 22 d'agost a la Sala Oberta del Museu Comarcal. Organitzada conjuntament per l'Arxiu Històric Comarcal d'Olot i el Museu Comarcal de la Garrotxa.

Gironès: curs *El Llatí dels documents del segle XII-XVII*, per Laureà Pagarolas, durant el mes de novembre de 1999 a la seu de l'Arxiu Històric de Girona. Organitzat per l'AH de Girona amb la col·laboració de l'ICC - Jaume Vicens Vives de la Universitat de Girona; exposició *Els ninots de l'escrivà*, fins el mes de novembre de 1999 al claustre de l'Arxiu Històric de Girona; Aula d'experiències de l'Arxiu Històric de Girona: *El poblament històric del Cap de Creus*, el 26 de setembre de 1999 sortida marítima i ruta per l'interior del Cap de Creus, guiada per Arnald Plujà. Inscripcions a l'AHG. Per a més informació: AH de Girona, tel. 972 21 80 12.

La Selva: curs *Preservació i conservació de documents en paper i pergamí*, els dies 16 i 23 d'octubre de 1999 a la seu del Consell Comarcal de la Selva. Inscripcions: fins el 9 d'octubre a la seu de l'Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners, carrer de l'Ave Maria, 5 bis, tel. 972 842146. Organitzat per l'AHG de Santa Coloma de Farners.

Maresme: exposició *Com feien la lletra. Una aproximació a diferents personatges a través de la seva lletra*, del 12 al 28 de novembre de 1999 a Mataró. Per a més informació: AHC de Mataró, tel. i fax 93 758 24 59.

Osona: curs *Comerç, diner i banca a la Catalunya moderna (segles XV-XVII)*, del 6 al 16 de juliol de 1999 a la seu de l'Arxiu Municipal i de l'Arxiu Episcopal de Vic. Organitzat conjuntament per l'Arxiu Històric Comarcal d'Osona, l'Arxiu Municipal de Vic, l'Arxiu Episcopal i la Universitat de Vic. Per a més informació: AHC d'Osona, tel. 93 883 34 04 i fax 93 883 31 54.

Pallars Sobirà: exposició *FotoPres'97*, mostra de fotoreportatges premiats per la Fundació "La Caixa" durant l'any 1997, del 2 al 30 de juliol de 1999. Organitzada conjuntament per la Fundació "la Caixa", l'Ajuntament de Sort, el Consell Comarcal del Pallars Sobirà i l'Arxiu Històric Comarcal de Sort; exposició *Qui era ... ? Galeria de pallaresos il·lustres*, de l'1 al 15 d'agost de 1999, a la seu de l'Arxiu Històric Comarcal de Sort. Organitzada conjuntament per

l'AHC de Sort, l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, l'Ajuntament de Sort i el Consell Comarcal del Pallars Sobirà; del 17 al 31 d'agost a Tírvia, del 16 de setembre al 17 d'octubre a Esterri d'Àneu, a la seu de l'Ecomuseu, i del 17 d'octubre al 30 de novembre al Parc Nacional d'Aigües-tortes a Espot; exposició *La Vuelta Ciclista*, del 17 al 30 d'agost de 1999 a la seu de l'AHC de Sort. Recull de fotografies del pas de la volta ciclista per etapes pirinenques. Organitzada conjuntament per l'AHC de Sort, Unipublic, l'Ajuntament de Sort i el Consell Comarcal del Pallars Sobirà.; exposició *Imatges d'Aigüestortes i Sant Maurici*, de l'1 al 20 de setembre de 1999 a la seu de l'AHC de Sort. Organitzada conjuntament per l'AHC de Sort i el Consell Comarcal del Pallars Sobirà. Per a més informació: AHC de Sort, tel. 973 62 14 09.

Tarragonès: curs *Fonts documentals per a l'estudi de la història de la família*, la segona setmana de novembre de 1999 a la seu de l'AH de Tarragona. Organitzat conjuntament per l'Arxiu Històric de Tarragona i la Universitat Rovira i Virgili.

Urgell: exposició *El llibre targari*, durant els mesos d'octubre-novembre de 1999

a la Biblioteca Comarcal de Tàrraga. Organitzada conjuntament per l'Arxiu Històric Comarcal de Tàrraga i la Biblioteca Comarcal. Per a més informació: AHC de Tàrraga, tel. i fax 973 31 24 11.

Quintas Jornadas Archivísticas *Actualidad de la Heráldica y la Sigilografía*, al Foro Iberoamericano de la La Rábida, Huelva, del 6 al 8 d'octubre de 1999. Organitzades per la Diputación Provincial de Huelva. Servicio de Archivos. Termini de presentació de treballs: 15 de setembre de 1999. Per a més informació: Secretaria de les Jornades: Diputación Provincial de Huelva, Avda. Martín Alonso Pinzón, 9, 21003 Huelva, tel. (959) 49 47 12/ (959) 49 47 13 i fax. (959) 494 47 17.

Jadoc'99 II Jornadas andaluzas de Documentación. Nuevos mercados, nuevos usuarios, del 11 al 13 de novembre de 1999 a Granada. Organitzades per l'Associació Andalus de Documentalistes. Termini de presentació de comunicacions: 31 d'agost de 1999. Per a més informació: Centro de Documentación Musical de Andalucía, Carretera del Darro, 29, 189010 Granada, fax: 958 22 84. 64.

Puríssima (1998) de Manresa, i programa d'actes i pregó de la festa de la Llum de Manresa (1999); cartells de les festes de la Llum, de l'Avalot de les Faves i de la Gegantina Llum de Manresa (1999).

Arxiu Històric Comarcal de Mataró: fons del Consell Comarcal del Maresme (1988-1997), 4,20 m lineals; protocols notarial del districte, 53 volums; fons del Jutjat de 1ª Instància i Instrucció núm. 1 d'Arenys de mar (1973-1980), 6,4 m lineals; fons de la Cambra Agrària d'Orrius (1941-1995), 0,30 m lineals

Arxiu Històric Comarcal de Montblanc: fons del Consell Comarcal de la Conca de Barberà, documentació de l'any 1996, 8 m lineals; fons de la revista local *Llum de Barberà de la Conca* (s. XX), 2 m lineals

Arxiu Històric Comarcal de Sant Feliu de Llobregat: fons del Consell Comarcal del Baix Llobregat, documentació del Pla Únic d'Obres i Serveis (1988-1991), 7,3 m lineals; fons Ràdio Jovenut de Sant Feliu de Llobregat (1952-1968), 0,20 m lineals; 209 imatges (1890-1982) i 39 positius (1947-1983) de Sant Feliu de Llobregat i comarca.

Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners: fons personal Josep Martí i Sabé (1971-1995), 0,12 m lineals.

Arxiu Històric Comarcal de Solsona: fons documental de l'Ajuntament de Guixers (1862-1992), 21 m lineals; fons del Consell Comarcal del Solsonès, documentació del Servei Social d'Atenció Primària (1990-1994), 0,1 m lineals; 2 protocols notarial de protestes (1973); fons documental del Jutjat de Pau de Guixers (s. XIX-1990), 3 m lineals; nova transferència de documentació del fons Orfeó Nova Solsona (1982-1993), 0,3 m lineals; un llibre Registre de socis de l'Associació de Caçadors de Solsona i Comarca (1940-1952); 2 documents notarial (1861-1862); 12 goigs de Santa Llúcia (1999); 10 reproduccions fotogràfiques dels anys trenta; 31 cartells del Solsonès (1983-1999), 5 cartells (1962-1965) i 45 programes a mà de cinema (1942-1959).

Arxiu Històric Comarcal de Sort: fons de l'Ajuntament del Baix Pallars (s. XX), 1,60 m lineals.

Arxiu Històric de Tarragona: protocols notarial de Tarragona (1898), 2,5 m lineals; fons Serralleria Ramon Magaroles (1923-1990), 6,5 m lineals; fons Roc Llop Convalia (1939-1995), 1 m lineals.

Arxiu Històric Comarcal de Terrassa: fons de l'Ajuntament de Terrassa, registre de recaptació de mercats municipals (1908-1939); protocol notarial del dis-

NOUS FONDS I DOCUMENTS INGRESSATS ALS ARXIU

(març-maig de 1999)

Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal d'Empordà: fons patrimonial Plaja de Sant Pol de la Bisbal (1770-1939), 0,13 m lineals; documents referents al Teatre Principal de la Bisbal (1935-1951), 11 unitats; Llibres Mestres dels masos Oliver i Sala de Calonge (en microfilm); cinc fotografies de la Bisbal d'Empordà (tres dels anys 70 i dos de l'any 1993).

Arxiu Històric Comarcal de Figueres: segon ingrés de documentació dels fons de l'Ajuntament i del Jutjat de Pau de Garriguella (1797-1992), 5 m lineals; fons de l'Ajuntament i del Jutjat de Pau d'Ordis (s. XIX-XX), 7 m lineals; cinc volums del Col·legi Públic d'Ordis (s.XIX-XX); cinc llibres registre del Col·legi Públic de Garriguella (1856/1924), 0,1 m lineals; 57 cartells de programació teatral de Figueres (1911/1957).

Arxiu Històric de Girona: fons de l'Ajuntament de Sant Julià de Ramis, sèries de plusvàlues (1991-1993), 3 capses; fons de la Delegació Territorial d'Ensenyament, sèries de llibres oficials (1884-1990), 40 llibres; fons del Centre de Gestió Cadastral, sèries de padrons de contribució rústica i urbana (1984-1989), 159 llibres; fons d'Indústria,

col·lecció de plànols (1876-1953), 135 unitats; Junta Electoral de Zona de Girona, documentació d'eleccions locals (1995), 25 capses; fons del Patronat Provincial de la Vivenda (1953-1996), 184 capses i 1.365 fotografies.

Arxiu Històric Comarcal d'Igualada: fons de l'Ajuntament d'Igualada documentació d'alcaldia (1966-1992), 10 m lineals, secretaria (1974-1994) i cultura (1990-1994), 17 m lineals; protocols notarial del districte (1973), 5 m lineals; fons de l'empresa igualadenc Anòia Progrés (1997-1998), 0,5 m.l.; 900 negatius fotogràfics de Ramon Godó (1930-1978).

Arxiu Històric de Manresa: fons de l'Oficina Comarcal del DARP (1993-1996), 9 m lineals; protocols notarial del districte (1973), 9 m lineals; fons personal Oleguer Miró i Borràs (1875-1924), 0,4 m lineals; un llibre Diari de Caixa de l'empresa la Metalúrgica Tèxtil S.A (1947-1971); 42 pergamins (segles XVI-XVIII); fotografies de Joncade-lla (inici segle XX); 370 fotografies de carrers i places de Manresa (1999); 1 exemplar del calendari dels manresans il·lustres (1999); memòries de l'entitat AMPANS (1994-1997), 0,15 m lineals; programes d'actes de les festes de la Mare de Déu dels Dolors (1999), de la

tricta de Terrassa (1973), 89 volums; fons casteller Emili Miró, audiovisuals, cartells i impresos (1996-1998), 0,2 m lineals; bon d'emprèstic d'Estat Català (1925); 4 títols d'accions d'empreses industrials (1932-1967).

Arxiu Històric Comarcal del Vendrell: fons del Consell Comarcal del Baix Penedès (1990-1998), 8 m lineals; fons de l'Ajuntament del Vendrell (1958-1990), 46 m lineals; fons de l'Ajuntament de Cunit (1738-1989), 70 m lineals; protocols notariais del districte (1971), 3 m lineals.

Arxiu Històric General d'Aran: Consell Comarcal de Muntanya de la Vall d'Aran, documentació de Serveis Socials (1983-1988), 1,4 m lineals; documentació del fons del Consell Comarcal de la Vall d'Aran (1989-1991), 8 m lineals.

NOUS INSTRUMENTS DE DESCRIPCIÓ

Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal d'Empordà: inventaris del fons de la Cambra Agrària de la Bisbal d'Empordà (1947-1994), del fons patrimonial Follia de Sant Sadurní de l'Heura (1402-1888) i del fons patrimonial Plaja de Sant Pol de la Bisbal (1770-1939).

Arxiu Històric Comarcal de Figueres: inventaris del fons de l'Ajuntament (1797-1992) i del Jutjat de Pau de Garriguella (1383-1994); inventaris de les cambres agràries de Capmany (1946-1994) i Vilaür (1944-1994); actualització de l'inventari del Col·legi Públic de Garriguella (1856/1989).

Arxiu Històric de Girona: fons de la Comissaria Delegada de la Generalitat, catàleg de les sèries de carreteres (1931-1939); fons de la Diputació de Girona, catàleg de les sèries de camins, carreteres i ferrocarrils (1874-1979); inventaris dels fons del Jutjat de Pau de Celrà (1839-1995) i de l'Ajuntament de Celrà (1749 i 1826-1997); catàleg del fons de la Prefectura Local del Movimiento de Celrà (1939-1947).

Arxiu Històric Comarcal d'Igualada: fons documental de l'Ajuntament d'Igualada, inventari de les sèries d'alcaldia (1966-1992), secretaria (1974-1994), cultura (1990-1994) i Patronat Municipal d'Esports (1986-1990); inventaris dels protocols notariais del districte de l'any 1973, del fons de l'empresa La Igualadina Cotonera (1872-1950) i de 400 negatius fotogràfics de Ramon Godó; catàleg de 200 fotografies de l'Arxiu Fotogràfic Municipal.

Arxiu Històric Comarcal de Manresa: inventaris dels fons Oleguer Miró i Borràs (1875-1924) i Maurici Morros i Carrió (1768-1943).

Arxiu Històric Comarcal de Montblanc: inventaris de la documentació esparsa dels fons de l'Alcaldia Major de Montblanc (1794/1797), de la Cort del Batlle de Pira (1608/1854) i de la Cort del Batlle de Vilaverd (1611/1845); inventari dels protocols notariais de la vila de Montblanc (s. XVI-XVIII); inventaris dels fons del Jutjat Municipal, de Pau i Comarcal de Montblanc (1841/1979), del

Jutjat de Pau de Pira (1821/1979) i del Jutjat de Pau de Vilaverd; inventari del nou ingrés de documentació del fons del Casal Montblanquí (1993); inventaris de les col·leccions documentals dels fons dels Ajuntaments de Montblanc (1775/1999), Pira (1717/1986) i Vilaverd (1823/1987).

Arxiu Històric Comarcal d'Olot: inventari del fons de la Creu Roja d'Olot (1914-1979); catàleg de 490 pergamins municipals (1276-1644).

Arxiu Històric Comarcal de Sant Feliu de Llobregat: inventaris dels fons de l'Ajuntament (1716-1986), del Jutjat de Pau (1841/1960), de la Falange Local i de la Central Nacional Sindicalista (1939/1973), de la Germandat de Pagesos (1945/1952) i de la Junta Local de Llibertat Vigilada (1944/1953) de Castellví de Rosanes; catalogació de 220 imatges de la comarca.

Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners: inventari del fons patrimonial Mas Caselles de Santa Coloma de Farners (1344/1943).

Arxiu Històric Comarcal de Sort: inventari del fons patrimonial Casa Perra-mon de Peramea (1591-1978).

Arxiu Històric de Tarragona: inventari del fons del Consell Comarcal del Tarragonès (1988-1995).

Arxiu Històric Comarcal de Terrassa: inventaris del fons d'empresa Sala i Badrinas S.A. (1894-1962) i del fons Claustres Romànics Jaume Colomer (1940-1990).

Arxiu Històric Comarcal del Vendrell: inventaris dels fons documentals de l'Ajuntament (1856-1994), del Jutjat de Pau 81832-1990) i de la Prefectura Local del Movimiento (1944/1976) de Llorenç del Penedès.

Arxiu Històric General d'Aran: inventari del fons del Consell Comarcal de la Vall d'Aran (1989-1991), i dels fons dels ajuntaments de Vielha-Mijaran (1632-1984), Les (1869-1983), Vilamòs (1556-1980), Canejan (1851-1956) i Arres (1861-1978).

BIBLIOGRAFIA

ARGILES, Anna; RETUERTA, M. Luz. *Els arxius. Dipositaris de la memòria. Materials didàctics del Servei Educatiu de l'Arxiu Històric Comarcal de Sant Feliu de Llobregat*. Sant Feliu de Llobregat: Consell Comarcal, 1999. 43 pàg.

ARXIBAR. *Butlletí de l'arxiu municipal de Barcelona*, núm. 1 i 2, Barcelona, maig i juliol de 1999, 4 pàg. i 4 pàg.

Arxiu Històric de Tarragona. Butlletí Informatiu, núm. 2, Tarragona, març de 1999, 4 pàg.

BACH i RIU, Antoni. "Documentació de Barcelona en l'Arxiu Diocesà de Solsona". A: *Analecta Sacra Tarraconensis*. Vol. 71 ["Miscel·lània Àngel Fàbrega"] [AST 71, a partir d'ara] (Barcelona, 1998), pàg. 53-66.

BAUCELLS i REIG, Josep. "El Dr. Àngel Fàbrega i Grau, trenta-un anys de canonge arxiver de la catedral de Barcelona". A: *AST 71*, pàg. 25-41.

Boletín de la Asociación Española de Archiveros, Bibliotecarios, Museólogos y Documentalistas. Vol. XLVIII. Núm. 3-4 (Madrid, juliol-desembre 1998). 158 pàg.

CASTILLO FERNANDEZ, Javier. *Catálogo de documentos del reino Murcia en el Registro General del Sello. 1475-1503*. Murcia: Comunidad Autónoma de la Región de Murcia. Consejería de Cultura y Educación. Archivo General de la Región de Murcia, 1998 (Archivos murcianos; 5). 273 pàg.

COMPANYS, Isabel; PIQUÉ, Jordi. *Catàleg de les cartes reials i dels lloctinents generals (1321-1734)*. Tarragona: Publicacions de l'Ajuntament de Tarragona, 1999. 235 pàg.

COSTA i PARETAS, Maria-Mercè. "Pergamins del monestir de Jonqueres a l'Arxiu de la Corona d'Aragó (segle XIII)". A: *AST 71*, pàg. 213-234.

Els arxius. Dipositaris de la memòria. Materials didàctics del Servei Educatiu de l'Arxiu Històric Comarcal de Sant Feliu de Llobregat. Sant Feliu de Llobregat: Consell Comarcal del Baix Llobregat, abril 1999. 43 pàg.

Els fons documentals per a la història de Corbera de Llobregat. Sant Feliu de Llobregat: Consell Comarcal del Baix Llobregat, Arxiu Històric Comarcal de Sant Feliu de Llobregat, Ajuntament de Corbera, 1999 [fullet].

Els ninots de l'escrivà. Catàleg de l'exposició. Girona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Direcció General del Patrimoni Cultural, Arxiu Històric de Girona, 1999. 31 pàg.

HERRERO PASCUAL, A. M. i altres. *Inventario del fondo de la prisión provincial de Murcia.* Murcia: Comunidad Autónoma de la Región de Murcia. Consejería de Cultura y Educación. Archivo General de la Región de Murcia, 1998 (Archivos murcianos; 3). 188 pàg.

FLORENSA, Joan. "Els arxius de l'Escola Pia de Catalunya: organització i contingut (1683-1936)". A: *AST 71*, pàg. 327-342. *I Jornadas de Archivos Históricos en Granada. Los Fondos Históricos de los Archivos Españoles.* Granada, 27-28 mayo 1999. Granada: Ayuntamiento de Granada. Universidad de Granada, 1999 [CD-ROM].

L'Arxiu Municipal de Sant Climent de Llobregat. Sant Feliu de Llobregat: Consell Comarcal del Baix Llobregat, Arxiu Històric Comarcal de Sant Feliu de Llobregat i Ajuntament de Sant Climent de Llobregat, 1999 [fullet].

LÓPEZ GÓMEZ, Pedro. *Real Audiencia de Galicia. Catálogo de expedientes de apeo.* Santiago de Compostela: Xunta de Galicia. -Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, 1999 (Arquivos de Galicia. Instrumentos de descripción; 4). 107 pàg.

MAYANS, Antoni. "El fons Esquadres de Catalunya". A: *El plafo. Butlletí d'informació cultural d'Olot.* Núm. 18 (Olot, juny 1999), pàg. 2.

MAYANS, Antoni. "El fons de la falange". A: *El Plafo*, núm. 16, abril 1999, pàg. 2.

MAYANS, Antoni. "Galeria d'investigadors: Joaquim M. Puigvert i Solà". A: *El Plafo: Butlletí d'informació cultural d'Olot.* Núm. 15 (Olot, març 1999), pàg. 2.

MARÍ i BRULL, G.; FARNÉS i JULIÀ, S.: "Catàleg dels pergamins del fons de Torà a l'Arxiu Històric dels Franciscans de Catalunya (segles XIV-XV)". A: *AST 71*, pàg. 433-478.

MARQUÈS, Josep M. "L'arxiu de Francesc de Cardona i la seva família valenciana (segle XVII)". A: *AST 71*, pàg. 499-536.

MATA GIL, S.; VENTURA RUBERT, A. "Fondos documentales para la historia agra-

ria: el archivo de la Cámara Agraria de Vila-real (1898-1994)". A: *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura.* Tom LXXIII. Quad. III (Castelló de la Plana, juliol-setembre 1997), pàg. 373-388.

MATAS, Josep. "Arxius i guerra a Kosovo". A: *El plafo. Butlletí d'informació cultural d'Olot.* Núm. 18 (Olot, juny 1999), pàg. 1.

MONTOJO MONTOJO, Vicente. *Inventario del Fondo Exento de Hacienda.* Murcia: Comunidad Autónoma de la Región de Murcia. Consejería de Cultura y Educación. Archivo General de la Región de Murcia, 1998. (Archivos Murcianos; 4). 252 pàg.

MUTGÉ i VIVES, Josefina. "Documents per a l'estudi del monestir de Sant Pau del Camp, durant l'Edat Mitjana, als arxius de Barcelona". A: *AST 71*, pàg. 597-611.

PIÑOL ALABART, Daniel. "Unes notes sobre el fons de pergamins de Santa Coloma de l'Arxiu Històric de Tarragona". A: *Recull. Associació Cultural Baixa Segarra*, núm. 6 (Santa Coloma de Queralt, 1999), pàg. 91-108.

PIQUÉ i PADRÓ, Jordi. "El fons de la Delegació Provincial de Abastecimientos y Transportes de Tarragona (1941-1947): documents per a la història de Tortosa". A: *Nous Col·loquis. Centre d'Estudis Francesc Martorell*, núm. 3 (Tortosa, 1999), pàg. 159-176.

PUJAL CARABANTES, Cinta. *Atlas cartogràfic de les Valls d'Andorra 1692-1976.* Andorra: Govern d'Andorra. Ministeri de Turisme i Cultura, 1999. 333 pàg.

RIERA i SANS, Jaume. "El personal de l'Arxiu Reial de Barcelona durant el segle XVIII". A: *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics.* Núm. IX (Barcelona, 1998), pàg. 87-104.

ROSSELLÓ LLITERAS, Joan. "Visita a l'Arxiu Diocesà de Mallorca". A: *AST 71*, pàg. 677-709.

SMITH, Abby. *Why Digitize?* Washington: Council on Library and Information Resources, febrer 1999. V + 13 pàg.

TORNÉ CUBELLS, Josep. "Guia de l'Arxiu de Poblet". A: *AST 71*, pàg. 841-863.

ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA

La recuperació dels arxius de la presència catalana a l'estranger realitzada per l'Arxiu Nacional de Catalunya durant els anys 1981- 1999

Els greus esdeveniments provocats per la Guerra Civil i la posterior imposició del règim franquista, amb una forta repressió anticatalanista, motivà el trencament total de l'activitat política i cultu-

ral catalana duta a terme fins aquell moment. Així, acabada la guerra, es produí un important èxode de catalans cap a altres països d'arreu del món, especialment països de parla hispana, a

on, en alguns casos, es van endur documents o en van generar de nous amb les seves activitats econòmiques, polítiques, i, especialment, de promoció de la cultura catalana. Amb l'adveniment de la democràcia i la restauració de les institucions catalanes d'autogovern, es va creure prioritària la recuperació d'aquests arxius de l'exili, testimoni important de la nostra memòria més recent. Des d'un primer moment, aquesta tasca va ser encomanda a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

L'Arxiu Nacional, en una primera etapa caracteritzada per la manca d'infraestructura i de recursos econòmics i personals, va endegar un seguit d'actuacions esporàdiques encaminades a aconseguir l'ingrés de fons personals, que es concretaren en contactes personals per tal d'obtenir la col·laboració de persones i altres entitats sensibles a la conservació del patrimoni cultural català. Els primers resultats van produir-se a partir de l'any 1981 amb l'ingrés de fons documentals d'escriptors i polítics catalans exiliats a França i Amèrica entre els que cal destacar els de Ventura Gassol, Joan Masot, Ramon Arrufat, Abelard Tona, Jeroni Zanné o Marc Aureli Vila. Paral·lelament, l'Arxiu Nacional va anar recuperant una gran part de les publicacions catalanes editades a l'estranger i aplegades per particulars. El resultat d'aquesta tasca va ser la Col·lecció de Publicacions Catalanes de l'Exili i la Resistència, catàleg bibliogràfic amb més de 1.600 registres informàtics. També pertany a aquesta etapa l'ingrés del fons de la Delegació a l'Exterior de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya.

L'any 1992, amb motiu de la commemoració del 5è centenari del descobriment d'Amèrica, es creà la *Comissió Amèrica Catalunya 1992* amb l'objectiu de realitzar estudis sobre la interrelació social, econòmica, política i cultural entre Catalunya i Amèrica. L'Arxiu Nacional signà un conveni de col·laboració amb l'esmentada entitat per a dur a terme un projecte d'elaboració i manteniment d'una base de dades de temes americans que es trobaven en els fons documentals conservats a l'arxiu. El conveni va possibilitar la identificació d'un total de 21 fons de contingut americanista i la confecció d'una base de dades amb més de 10.000 registres.

La recuperació dels arxius d'entitats catalanes a l'estranger

L'èxit d'aquesta primera etapa encoratjà l'Arxiu Nacional a continuar la seva tasca de recuperació d'arxius de l'exili. El pas següent va consistir en iniciar una campanya per a localitzar i censar els

arxius testimonis de la presència catalana a l'estranger durant els segles XIX i XX, centrada en la recollida d'informació sobre els següents arxius:

- arxius de centres i casals catalans
- arxius de partits polítics i altre tipus d'associacions
- arxius d'empreses

La realització dels cens havia de permetre l'elaboració de projectes concrets per a la descripció arxivística dels fons documentals més importants; la repatriació d'aquells arxius els propietaris dels quals ho demanessin o acceptessin el seu ingrés a l'Arxiu Nacional; i la microfilmació d'aquells fons més significatius que els seus titulars volguessin conservar.

Han estat diversos els contactes que l'Arxiu Nacional ha mantingut amb centres, casals i associacions, els resultats dels quals han estat els següents:

- Realització de l'inventari del fons de la *Sociedad de Beneficiencia de Naturales de Cataluña*, de l'Havana, dut a terme per Joan Florensa per encàrrec directe de la *Comissió Amèrica Catalunya 1992*. L'inventari ha permès conèixer la riquesa de la documentació conservada per aquesta associació, la importància de la qual va fer que es prengué la decisió d'obtenir una còpia del fons per a la seva consulta i difusió des de l'Arxiu Nacional. Per a la realització d'aquesta tasca es va demanar el suport de la *Comissió 1898*. Gràcies al seu ajut, es determinà que al llarg del 1999 s'iniciés la digitalització del fons *in situ*.
- Ingrés de la documentació de l'entitat *Casa Nostra. Associació de gent de Parla Catalana a Suïssa*. El fons va ingressar a l'Arxiu Nacional l'any 1996 i la realització del seu inventari està actualment en curs.
- Microfilmació del fons de l'*Asociación de Socorros Mútuos Montepío de Montserrat*, de Buenos Aires. El projecte es va iniciar l'any 1996 a partir de l'acord de repatriació temporal dels fons per a la seva restauració, descripció, microfilmació i retorn a l'entitat. Des de llavors s'han fet tres trameses de documentació des de l'Argentina a Catalunya, de les quals, les dues primeres ja han estat retornades. La tercera, que dóna per finalitzat el projecte, està en procés de descripció arxivística.

Pel que fa als arxius de partits polítics cal esmentar la recuperació de la documentació del sindicat *Solidaritat d'Obrers de Catalunya* conservada a l'estranger. El fons va ingressar a l'Arxiu Nacional l'any 1998 i des de llavors

està pendent el retorn a Catalunya de la documentació de la primera època que va ser amagada en una casa de la Província, fugint de la repressió franquista.

Respecte als arxius d'empresa, l'Arxiu Nacional va signar un conveni de col·laboració econòmica amb els propietaris del fons de l'empresa Tabacos de Filipinas per a la realització de l'inventari definitiu i la informatització de la documentació al llarg dels anys 1998 i 1999. Així mateix, durant l'any 1998 s'ha dut a terme l'inventari del fons documental del grup d'empreses format per Plandiura y Carreras, S.A., La Azucarera Motrileña, S.A. i Buxeres, S.A. Aquest grup d'empreses es dedicà a la producció i comercialització dels anomenats productes colonials. La realització d'aquest inventari ha estat possible gràcies a l'esponsorització de la *Comissió 1898*.

Una nova etapa: la col·laboració amb l'AGE

A més de continuar amb les línies d'actuació esmentades, l'Arxiu Nacional ha obert una nova fase en la seva tasca de recuperació de fons de l'exili català gràcies a la signatura del conveni de col·laboració entre el Departament de Cultura i l'associació *Archivo Guerra y Exilio (AGE)*. Aquesta associació té per objectiu recuperar la memòria dels perdedors de la Guerra Civil a partir de la preservació i difusió de la documentació conservada pels protagonistes del conflicte que hagueren d'exiliar-se. L'associació treballa en una doble direcció:

- La localització i repatriació de la documentació conservada per particulars i entitats d'exiliats i ex combatents republicans
- La recerca i microfilmació de documentació sobre la guerra civil i les seves conseqüències, generada pels països que mantingueren contactes amb el govern de la república i els exiliats, la qual és conservada en els arxius públics d'aquests països.

A partir d'aquest doble objectiu, el conveni de col·laboració entre el Departament de Cultura i l'AGE, pretén assolir els següents objectius:

- a) Col·laboració en la recuperació de la documentació i dels fons documentals relatius a Catalunya per tal que ingressin a l'Arxiu Nacional.
- b) Obtenció de còpia per a l'Arxiu Nacional, de la documentació relativa a Catalunya que per disposició del donant ingressi en un arxiu espanyol, així com obtenció de còpia d'aquella documentació mi-

crofilmada provinent d'arxius públics de països estrangers.

- c) Vinculació a l'ANC de la Delegació de l'AGE a Catalunya, amb la seva instal·lació a la seu de l'arxiu, en l'espai destinat a aquest tipus d'entitats col·laboradores.

Per acabar, l'Arxiu Nacional de Catalunya ha continuat amb l'ingrés de fons personals. Els darrers fruites d'aquest treball han estat els ingressos de documentació dels fons Ferran Soldevila conservat a Suïssa; Miquel Guinart i Castella, editor de la revista catalano-occitana "Vida Nova" de Montpeller; Modest Sabaté i Puig, reorganitzador de la Lliga i promotor cultural català a França; i Josep Conangla i Fontanilles, nacionalista exiliat a Cuba i dirigent del moviment separatista català d'aquella illa. Amb aquestes noves incorporacions, l'Arxiu Nacional dona continuïtat a la tasca endegada en el ja llunyà 1981, que ha permès recuperar i posar a disposició dels investigadors un patrimoni documental molt ric i fins ara inaccessible per la seva dispersió.

AMELIA CASTAN I RANCH
LLORENÇ CODERN I BOVÉ

Ingressos (març-maig de 1999)

Àrea dels Fons de l'Administració: Generalitat de la II República, gràfics de la inspecció de tributs de la DG de Patrimoni i Rendes del Departament de Finances (1938), 0,1 m lineals; Jutjat Instructor Provincial de Responsabilitats Polítiques de Barcelona, expedient núm. 8 de responsabilitats polítiques (1938), 0,1 m lineals; Magistratures de Treball números de 1 a 4 i de 6 a 18, expedients d'actuacions (1983), 346,2 m lineals; Departament de Cultura, documentació de la Secretaria General de Joventut i del Dipòsit Legal (1958-1982), 95,2 m lineals; Delegació Territorial a Barcelona del Govern de la Generalitat de Catalunya, Administració local, PUOSC (1989-1995), 112 m lineals; Departament d'Indústria, Comerç i Turisme, expedients donats de baixa del Registre d'establiments industrials (1944-1996), 254,7 m lineals.

Àrea dels Fons Històrics: *Fons d'associacions, sindicats i partits polítics:* Comissió Abat Escarré (1939-1999), 3 m lineals; Unió Excursionista de Catalunya (1963-1992), 8 m lineals; Partit Socialista Unificat de Catalunya (1939-1983), 6 m lineals; *Fons d'empreses:* Prudencio Cobo, S.A. (1952-1992), 0,1 m lineals; Fuerzas Eléctricas de Catalunya, S.A. (FECSA) (1965-1986), 0,5 m lineals; Esteban Bachs de Sant Joan Despí (1921-

1995), 1,6 m lineals; La Maquinista Terrestre y Marítima, S.A. (s.d.), 0,1 m lineals; Rifà, SA (Colònia Malards de Gurb) (1879-1976), 2,8 m lineals *Fons personals:* F. Segarra i Canalda (1960-1998), 0,1 m lineals; J. Conangla i Fontanilles (1700-1985), 9,6 m lineals; J. Sarriera Pagés (1793-1843), 0,1 m lineals; R.M. Roca i Sastre (1967), 0,1 m lineals; R. Rucabado i Comerma (1918-1984), 2,4 m lineals; N. Verdager i Callís - F. Bonnemaison (1894-1896), 0,1 m lineals; Enric Joan i Pedrol (1993-1997), 0,1 m lineals; Jeroni Ferran Granell i Manresa, documentació de l'arquitecte i vitraller Jeroni Ferran Granell, 1 títol acadèmic, 3 diplomes, 6 carpetes d'execució de diverses obres, 2 fotografies, 50 dibuixos i aquarel·les i 150 plànols (1898-1928), 0,1 m lineals. *Col·leccions:* col·lecció "ONDAS" (1959-1967), 0,8 m lineals; col·lecció documental de la família Valls-Taberner (1245-1883), 0,1 m lineals i 87 pergamins; Col·lecció de manuscrits de l'ANC: petició a la Diputació del General de Dídac Martines i de Folcras (1688).

Àrea dels Fons d'Imatges, Gràfics i Audio-visuals: Casadevall, 25 fotografies d'avantpassats i parents de la família Casadevall de Barcelona (1860-1920); Lluís Ivars, làmines i dibuixos d'autors diversos (segle XX); Joan Martí i Macia (1929-1960), 90 plaques de vidre, 57 negatius plàstics i 11 positius; Nicolàs González Albiach (1956-1992), 5.741 rodets B/N, 255 rodets color i 500 diapositives; Albert Batlle i De-balle (1920-1935), 395 plaques de vidre i 79 positius B/N; Comissió Abat Escarré (1939-1999), 87 cassettes, 61 fotografies i 1 disc; Albert Andreu Alonso (1991-1995), 36 cartells del moviment abertzale basc i partits i organitzacions catalanes d'esquerra i alternatives; Joaquim de Moragas Yxart i Fidel de Moragas (1910-1992), 300 cartells.

Crònica d'activitats:

- Signatura del contracte de col·laboració amb l'Associació per a la Creació de l'Arxiu de la Guerra Civil, les Brigades Internacionals, els Nens de la Guerra, la Resistència i l'Exili Espanyol (AGE), el 10 de maig de 1999.
- Signatura del contracte de cessió en comodat de la col·lecció documental de la família Valls-Taberner, el 13 de maig de 1999.
- Signatura del contracte de dipòsit de la documentació ingressada després del 19 de juny de 1991 del fons Tabacos de Filipinas, el 19 de juny de 1999.

- Cicles de Conferències: *El Romànic a Catalunya*, el 4 de març : *El final del romànic*, per la Sra. Montserrat Pagès; l' 11 de març : *Les darreres troballes del romànic a Catalunya*, per J.M. Gavín. *Commemoració dels 700 anys de la construcció de la Catedral de Barcelona*, el 18 de març: *La Seu de Barcelona i el seu abast en el país*, per J. M. Martí i Bonet; el 25 de març: *El monestir de Sant Cugat i la Seu Episcopal de Barcelona: una història conflictiva*, per J. Baucells i Reig. *Ciència i ètica: reproducció, clonatge, ...*, el 22 d'abril: *Perspectives del clonatge*, per Pere Nolas Acarín; el 29 d'abril: *Ini de la vida humana. Reflexió sobre les fronteres científiques i ètiques*, per F. Abel; *Visions de la dona al llarg de la història*; el 20 de maig: *L'art de les dones*, per A. Ibero; el 27 de maig : *La dona en el món medieval. La visió d'un franciscà: Eiximenis*, per M. Rumbau. Organitzats per l'ANC amb la col·laboració de l'Associació d'Amics de la UNESCO Valldoreix-Sant Cugat.
- Commemoració del 4t aniversari de la inauguració de la nova seu a Sant Cugat del Vallès, el 14 de maig: concert de música barroca; el 15 i 16 de maig: Jornades de Portes Obertes.
- Exposicions: *El nu femení. Fotografies d'Antoni Esplugas*, del 26 d'abril al 2 de maig de 1999 a Huesca Imagen; *Prevenió d'accidents laborals: 1925-1937. Col·lecció de cartells de l'ANC*, del 26 d'abril al 26 de maig de 1999 a la seu de la Fundació Cipriano Garcia- Arxiu Històric de la CONC; *Els fons La Maquinista Terrestre y Marítima SA i MACOSA de l'Arxiu Nacional de Catalunya*, del 14 de maig al 30 de setembre de 1999 a la seu de l'ANC.
- **Cursos:** *Curs de Genealogia*, per Valerià C. Labara i Ballestar, del 18 de febrer al 13 de maig de 1999; *Curs d'Heràldica*, per Gerard Marí i Brull, del 18 de febrer al 13 de maig de 1999, ambdós a la seu de l'ANC.